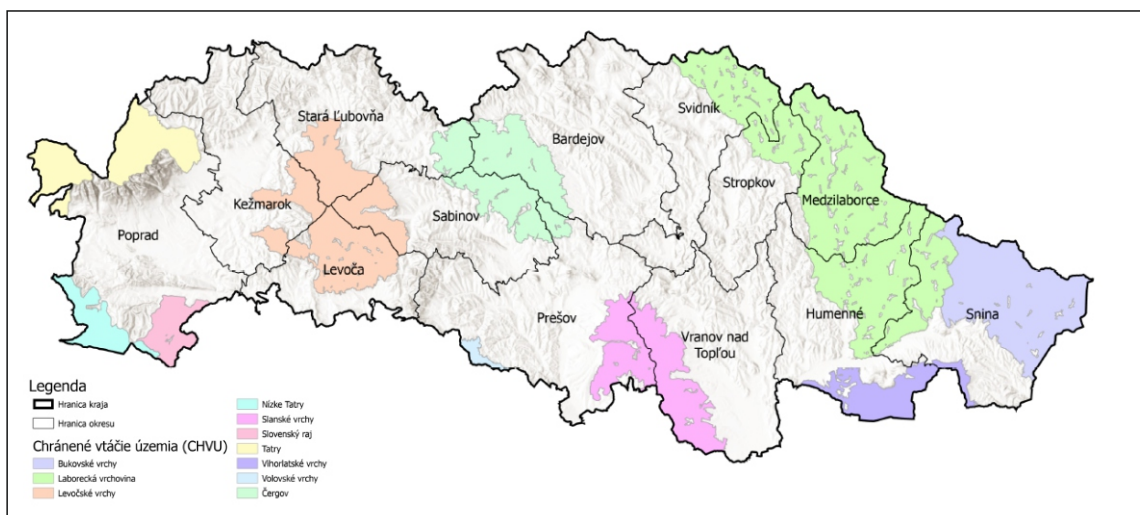
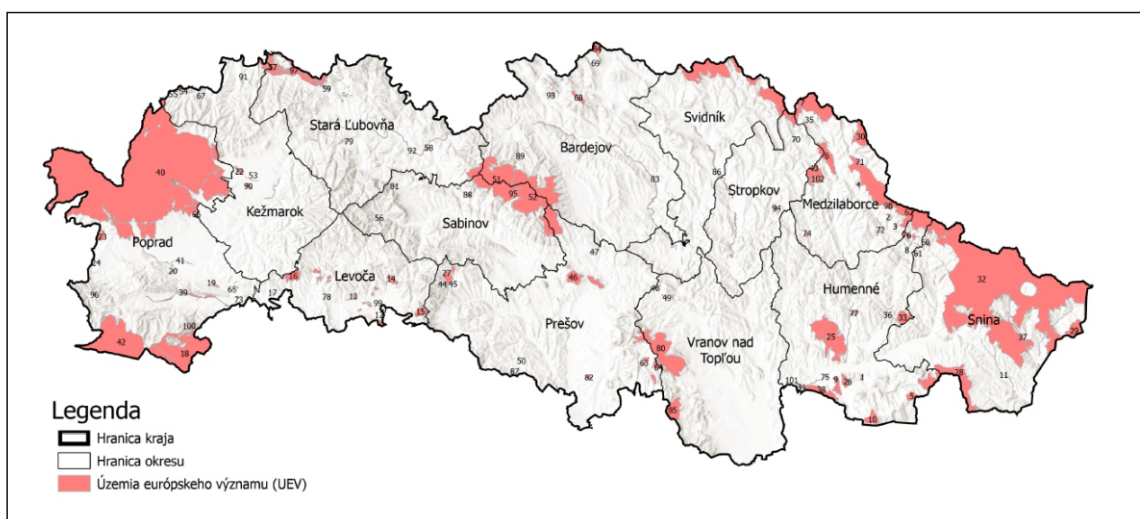

Obstarávateľ:

Prešovský samosprávny kraj

Námestie mieru 2

080 01 Prešov

„Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“

Primerané hodnotenie vplyvov plánu na územia Natura 2000

Júl 2023

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET, s.r.o.
priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: (+421 2) 45 69 05 68
e-mail: info@ekojet.sk
www.ekojet.sk

Obsah

1. Úvod	1
2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie (kvalita, dostupnosť, úplnosť a podrobnosť podkladov)	2
3. Postup vypracovania primeraného hodnotenia.....	2
4. Informácie o pláne, programe alebo projekte (rozsah, lokalizácia, technické a technologické riešenie, varianty, termín realizácie a prípadne aj ukončenia prevádzky)	3
5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 (uviesť a zdôvodniť výber)	5
6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000.....	8
6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany.....	23
6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany (predovšetkým významnosti identifikovaných vplyvov na dotknuté predmety ochrany ako významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, žiadny vplyv, významný pozitívny vplyv, mierne pozitívny vplyv, pre plány a programy aj nevyhodnotiteľný vplyv)	23
6.3. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov (kumulatívne účinky spolu s účinkami realizovaných a pripravovaných plánov, programov a projektov)	23
7. Vyhodnotenie vplyvov plánu, programu alebo projektu na integritu území sústavy Natura 2000	24
8. Návrh zmierňujúcich opatrení.....	24
9. Záver	26
10. Použité zdroje údajov	27

1. Úvod

Primerané posúdenie vplyvov strategického dokumentu „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 je vypracované na základe špecifickej požiadavky vyplývajúcej z vydaného rozsahu hodnotenia (č. OU-PO-OSZP1-2022/027792-032, zo dňa 14. 09. 2022):

2.2.3 Primerane miere úrovni strategického dokumentu, zaoberať sa v správe o hodnotení i posúdeníu vplyvov strategického dokumentu resp. jeho prvkov na územia sústavy NATURA 2000 v zmysle čl. 6.3 Smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, a to buď priamo v texte správy o hodnotení alebo v samostatnej prílohe správy o hodnotení.

Cieľom predloženého primeraného hodnotenia je potvrdiť alebo vylúčiť, že plán a jednotlivé aktivity a projekty z neho vyplývajúce môžu mať nepriaznivý vplyv na predmety, ciele ochrany a integritu území sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany a v prípade konštatovania nevyhodnotiteľného vplyvu opísať možné budúce riziká a povinnosti investorov viažuce sa najmä k potrebe podrobného hodnotenia už s konkretizáciou rozsahu a lokalizácie činnosti.

Všetky budúce aktivity vyplývajúce z napĺňania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.

2. Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie (kvalita, dostupnosť, úplnosť a podrobnosť podkladov)

Strategický dokument predstavuje plán všeobecného charakteru. Strategický dokument neopisuje žiadne činnosti, ktoré by bolo možné presne lokalizovať ani neobsahuje opisy technických riešení a rozsah činnosti.

Podkladom pre vypracovanie primeraného posúdenia bol predovšetkým samotný strategický dokument a koncept správy o hodnotení strategického dokumentu, legislatívne dokumenty a metodické materiály:

- „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“, EKOJET, s.r.o., 03/2022,
- Správa o hodnotení strategického dokumentu: „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“- KONCEPT, EKOJET, s.r.o., 06/2023,
- Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000, SAŽP, 2023,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Starostlivosť o územia Natura 2000 (Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, MŽP SR, 08/2021,
- Komplexný monitorovací systém ŠOP SR (<http://www.biomonitoring.sk/>),
- Mapový portál <http://maps.sopsr.sk/>,
- Natura 2000 – Sústava chránených území členských krajín EÚ, <http://www.sopsr.sk/natura/>,
- <https://natura2000.eea.europa.eu/>.

Vyššie uvedené podklady a zdroje boli dostupné v tlačenej alebo elektronickej forme. Vzhľadom k charakteru posudzovaného strategického dokumentu nie sú súčasťou tohto posúdenia rozsiahle údaje o navrhovanej činnosti, technický a technologický popis stavieb, aktivít, údaje o vstupoch, výstupoch ani o dotknutých územia sústavy Natura 2000. Cieľom hodnotenia je zistiť, či môžu mať jednotlivé aktivity vyplývajúce zo strategického dokumentu vplyvy na predmety, ciele ochrany a integritu území Natura 2000 a v prípade zistenia možného ovplyvnenia, resp. nemožnosti vylúčiť ovplyvnenie, navrhnuť potrebné opatrenia, prípadne primerané posúdenie na úrovni konkrétnych projektov.

3. Postup vypracovania primeraného hodnotenia

Vzhľadom k všeobecnému charakteru strategického dokumentu bez lokalizovateľných aktivít a činností, zahŕňajúci celý Prešovský samosprávny kraj, nebol v rámci predloženého primeraného posúdenia spracovaný terénny prieskum ani neboli realizované konzultácie s odborníkmi na jednotlivé predmety ochrany. Spôsob spracovania primeraného posúdenia zodpovedá charakteru hodnoteného dokumentu a je preto len akýmsi prípravným hodnotením s cieľom popísať riziká a úskalia ďalších aktivít a činností vyplývajúcich zo strategického dokumentu vo vzťahu k územiám sústavy Natura 2000 a ich predmetom ochrany.

Nosná časť spracovávaného primeraného hodnotenia predstavovala štúdium a analýzu textov hodnoteného strategického dokumentu spolu so štúdiom ostatných a metodických podkladových

materiálov a následné zhodnotenie predpokladaného vplyvu aktivít vyplývajúcich zo strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000.

4. Informácie o pláne, programe alebo projekte (rozsah, lokalizácia, technické a technologické riešenie, varianty, termín realizácie a prípadne aj ukončenia prevádzky)

Hodnotený strategický dokument rieši otázky a problémy na úrovni dotknutého Prešovského samosprávneho kraja. Dotknutými obcami sú jednotlivé obce nachádzajúce sa na území Prešovského samosprávneho kraja v počte 665 obcí.

Hlavným cieľom adaptačnej stratégie je posúdenie zraniteľnosti a adaptačných kapacít na dopady klimatickej zmeny v oblasti prírodného prostredia, urbanizovanej krajiny, vybranej infraštruktúry a socioekonomických charakteristík územia kraja, vrátane aktivít so zameraním sa na rozčlenenie do špecifických hospodárskych sektorov. Následne sa prostredníctvom implementácie adaptačných opatrení a úloh zvýši pripravenosť PSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Adaptačná stratégia bude slúžiť ako nástroj na systematické a dôsledné začleňovanie problematiky klimatickej zmeny do širokej škály dokumentov spracovávaných a prijímaných v kompetencii kraja. Mestám a obciam bude slúžiť ako odborný východiskový podklad, vzhľadom na podrobné vyšpecifikovanie najzraniteľnejších a najcitlivejších území kraja, s rôznym stupňom adaptability na negatívne prejavy klimatických zmien. V rámci jednotlivých sektorov načrtne možnosti riešení na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a posilnenie adaptability prostredia formou návrhu okruhov relevantných opatrení a aktivít.

Pre dosiahnutie stanoveného celkového cieľa bola v rámci strategického dokumentu vybraná sústava 10 nasledovných špecifických cieľov:

Špecifický cieľ v oblasti obyvateľstva a zdravia

Aktívne a preventívne reagovať na meniace sa klimatické podmienky a zabezpečiť adekvátne zdravé prostredie pre život, prácu, bývanie a oddych.

Špecifický cieľ v oblasti horninového prostredia

Znížiť riziká na životy ľudí, majetok a životné prostredie a zamedziť degradácii prírodného prostredia, ekosystémov a ich zložiek v najohrozenejších lokalitách a regiónoch.

Špecifický cieľ v oblasti prírodného prostredia a biodiverzity

Zvýšiť adaptačnú schopnosť a ekologickú stabilitu krajiny prostredníctvom lepšieho manažmentu vody pre biodiverzitu a zlepšenia adaptívneho manažmentu všetkých typov územia so zohľadnením dynamiky vývoja ekosystémov.

Špecifický cieľ v oblasti lesného hospodárstva

Zvýšiť komplexným a holistickým prístupom adaptačnú schopnosť lesov na prebiehajúcu zmenu klímy.

Špecifický cieľ v oblasti vodného hospodárstva

Zlepšiť adaptačnú schopnosť krajiny v oblasti vodného hospodárstva cestou lepšieho manažmentu vôd ako kľúčovej výzvy pri zmene klímy, za súčasného zvýšenia bezpečnosti obyvateľstva,

ochrany kritickej infraštruktúry a krajiny, opierajúc sa okrem iného o reformu krajiny, krajinného plánovania a reformu o vodách.

Špecifický cieľ v oblasti poľnohospodárstva

Zvýšiť adaptačnú schopnosť obhospodarovania poľnohospodárskej krajiny uplatňovaním opatrení zameraných na ochranu pôdy, prírodných zdrojov a podporou biodiverzity poľnohospodárskej krajiny a podporou udržateľnej rastlinnej a živočíšnej výroby.

Špecifický cieľ v oblasti sídelného prostredia

Zvyšovať dlhodobú odolnosť miest PSK voči prejavom klimatickej zmeny.

Špecifický cieľ v oblasti cestovného ruchu

Podporovať rozvoj cestovného ruchu v kraji s ohľadom na očakávané klimatické zmeny.

Špecifický cieľ v oblasti dopravy

Zabezpečiť bezpečnú a spoľahlivú dopravnú obslužnosť v PSK.

Špecifický cieľ v oblasti priemyslu a energetiky

Zaistiť bezpečnosť zdrojov energie a nadväznej infraštruktúry a priemyslových zariadení v PSK.

Zo štúdia podkladového materiálu vyplynulo, že ide o strategický dokument všeobecného charakteru bez špecifikovaných činností, ktoré by mali navrhnuté presnejšie technické prevedenie alebo by ich bolo možné umiestniť.

Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja predstavuje koncepčný dokument a východisko pre ďalšie plánovanie a konkretizáciu aktivít a projektov, ktoré je potrebné následne hodnotiť individuálne v zmysle § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

5. Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 (uviesť a zdôvodniť výber)

Vzhľadom k všeobecnému charakteru strategického dokumentu nie je možné vylúčiť ani potvrdiť ovplyvnenie konkrétnych území sústavy Natura 2000. Zároveň je isté, že viaceré aktivity vyplývajúce z hodnoteného strategického dokumentu ovplyvnia viaceré územia sústavy Natura 2000.

V rámci územia PSK sa nachádzajú, resp. do neho zasahujú nasledovné vyhlásené chránené vtáčie územia (CHVÚ): CHVU030 Tatry, CHVU051 Levočské vrchy, CHVU052 Čergov, CHVU011 Laborecká vrchovina, CHVU002 Bukovské vrchy, CHVU035 Vihorlatské vrchy, CHVU025 Slanské vrchy, CHVU036 Volovské vrchy, CHVU053 Slovenský raj, CHVU018 Nízke Tatry. Vzhľadom k veľkej ploche jednotlivých CHVÚ sa dá predpokladať, že bude aktivitami vyplývajúcimi z hodnoteného strategického dokumentu vo menšej alebo väčšej miere ovplyvnená väčšina týchto území.

V rámci územia PSK sa v súčasnosti nachádza, resp. do neho zasahuje 102 území európskeho významu. Predpokladáme, že aktivitami vyplývajúcimi z hodnoteného strategického dokumentu môže byť ovplyvnený značný počet týchto území.

Tab.: Údaje o chránených vtáčích územiach nachádzajúcich sa v PSK

P. č.	Názov CHVÚ	Výskyt v okresoch	Výmera CHVÚ		
			Celková (km ²)	v kraji (km ²)	v kraji (%)
SKCHVU002	Bukovské vrchy	Snina	409,09	409,09	100,00
SKCHVU052	Čergov	Bardejov, Prešov, Sabinov, Stará Ľubovňa	358,50	358,50	100,00
SKCHVU035	Vihorlatské vrchy	Snina, Humenné	478,93	150,37	31,40
SKCHVU036	Volovské vrchy	Prešov	1218,54	20,73	1,70
SKCHVU011	Laborecká vrchovina	Humenné, Medzilaborce, Snina, Stropkov, Svidník	1029,24	1029,24	100,00
SKCHVU018	Nízke Tatry	Poprad	981,58	98,26	10,01
SKCHVU025	Slanské vrchy	Prešov, Vranov nad Topľou	603,82	299,10	49,54
SKCHVU030	Tatry	Poprad	546,85	233,84	42,76
SKCHVU051	Levočské vrchy	Kežmarok, Levoča, Sabinov, Stará Ľubovňa	455,98	455,98	100,00
SKCHVU053	Slovenský raj	Poprad	252,40	84,13	33,33

Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022

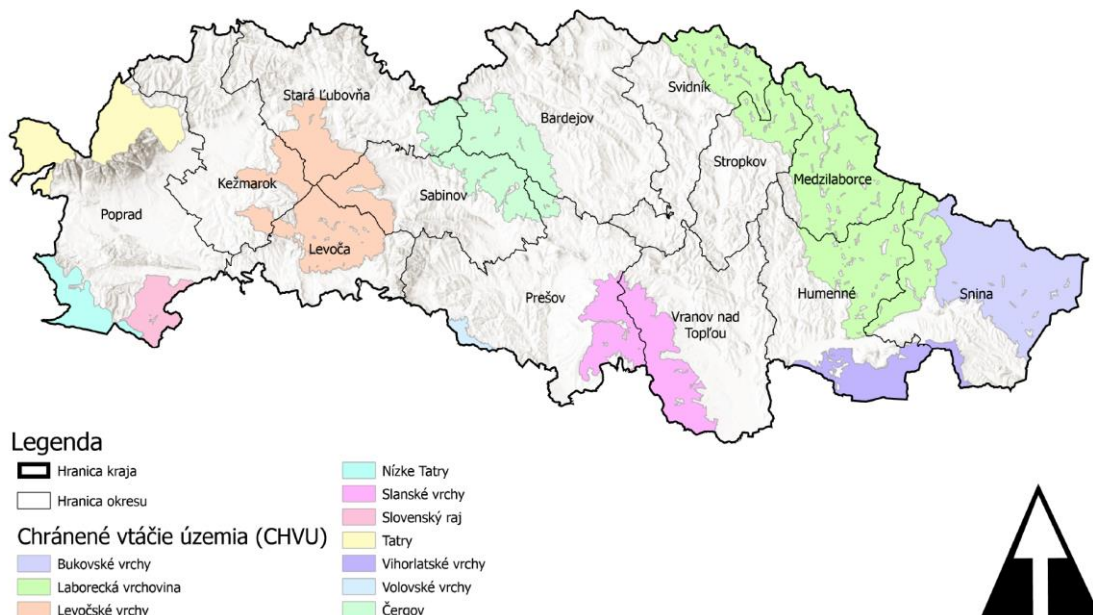
Tab.: Prehľad počtu území európskeho významu (ÚEV) nachádzajúcich sa, resp. zasahujúcich do jednotlivých okresov PSK

Okres	Výmera okresu (km ²)	Počet ÚEV	Výmera ÚEV v rámci okresu	
			(km ²)	(%)
Bardejov	935,81	8	53,12	5,68
Humenné	754,25	17	74,34	9,86
Kežmarok	629,68	13	5,75	0,91
Levoča	420,76	9	14,21	3,38
Medzilaborce	427,12	16	82,46	19,31
Poprad	1104,29	15	528,84	47,89
Prešov	933,95	13	26,86	2,88

Sabinov	545,45	6	46,19	8,47
Snina	804,74	10	336,99	41,88
Stará Ľubovňa	707,87	8	31,25	4,41
Stropkov	388,92	6	7,27	1,87
Svidník	549,28	3	44,51	8,10
Vranov nad Topľou	768,96	5	36,01	4,68

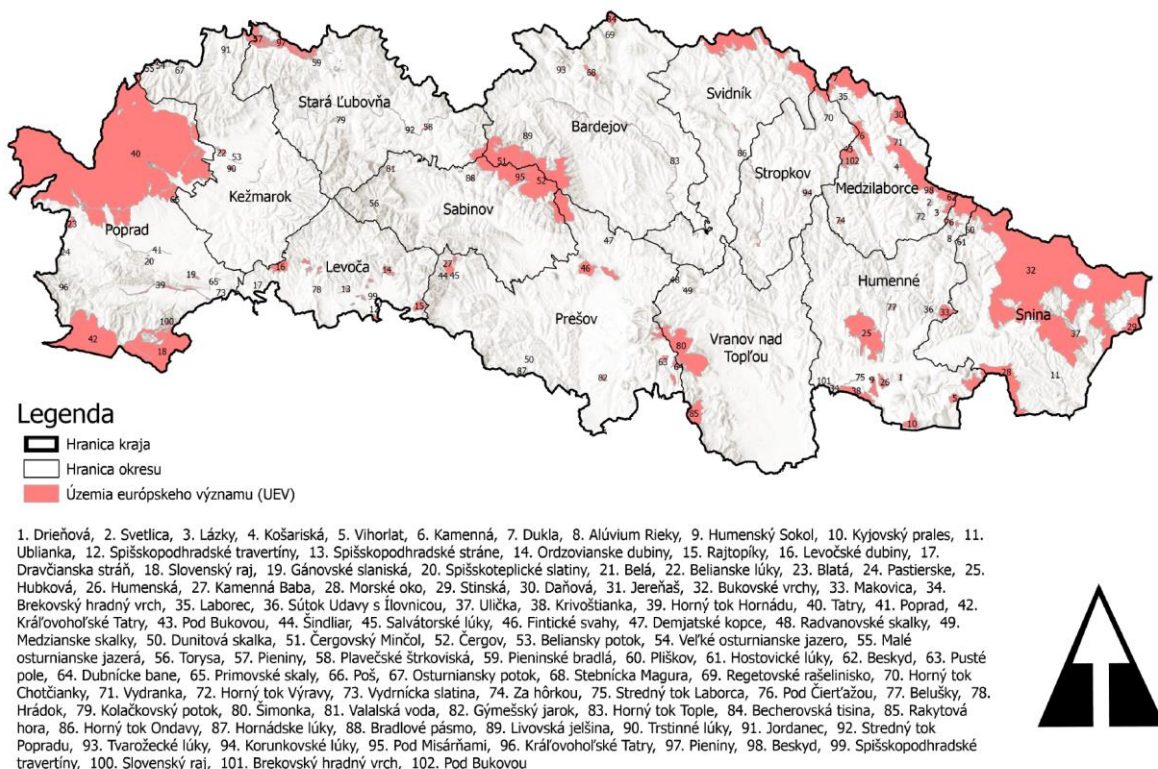
Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022

Obr.: Prehľad chránených vtáčích území v rámci PSK

Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022

Obr.: Prehľad území európskeho významu v rámci PSK

Zdroj: EKOJET, s.r.o. na základe dát ŠOP SR, 2022

Dotknuté územia Natura 2000

Územia Natura 2000 sú vyhodnotené ako dotknuté v nasledujúcich prípadoch:

- 1) lokality priamo dotknuté projektom (navrhovaný projekt zasahuje priamo do území sústavy Natura 2000).
- 2) nepriamo dotknuté (navrhovaný projekt sa nachádza v ich bezprostrednej blízkosti a vplyv sa dá predpokladať):
 - a) sú ovplyvnené v súvislosti so vstupmi (ťažba surovín, odbery vody, pripojenie inžinierskych sietí, doprava materiálu a technológií) počas prípravy, realizácie, prípadne likvidácie projektu,
 - b) sú ovplyvnené výstupmi (odpady, odpadové vody, emisie, hluk) počas prípravy, realizácie, prípadne likvidácie projektu,
 - c) aspoň jeden z predmetov ich ochrany môže byť dotknutý výstavbou, prevádzkou alebo likvidáciou projektu.

Predpokladané ovplyvnenie územia sústavy Natura 2000 je potrebné analyzovať prostredníctvom viacerých faktorov:

- typ, rozsah a dosahy projektu počas výstavby a prevádzky,
- citlivosť predmetov ochrany na vplyvy projektu (napr. väzba na hydrológiu, citlivosť na fragmentáciu biotopov, prašnosť, hlučnosť),
- veľkosť domovských okrskov (tzn. *homerange*), lokomočná a migračná schopnosť každého predmetu ochrany ÚEV a CHVÚ.

Prítomnosť dotknutých alebo potenciálne dotknutých území sústavy Natura 2000 bola priestorovo analyzovaná vo vzťahu k plošnému rozsahu realizovanej činnosti a následne vyhodnotená nasledovne:

- navrhovaná činnosť je v priamom strete s dvomi územiami sústavy Natura 2000, t. j. realizovaná činnosť priestorovo priamo zasahuje do území sústavy Natura 2000,
- ovplyvňuje územie sústavy Natura 2000 v súvislosti so vstupmi (fáza realizácie stavebných prác – hluk, prašnosť, vyrušovanie, svetelný smog a pod.),
- ovplyvňuje územie sústavy Natura 2000 v súvislosti s výstupmi (prevádzka plánovanej činnosti – synantropizácia okolia, zvýšenie návštevnosti, hlučnosť a pod.).

Na základe vyššie uvedených kritérií posudzovania, kedy je územie plánom dotknuté alebo nie, je možné predpokladať, že vplyvom aktivít priamo vyplývajúcich z hodnoteného strategického dokumentu bude časť území sústavy Natura 2000 na území PSK. V ďalšej kapitole poukážeme akými spôsobmi môže dôjsť ovplyvneniu jednotlivých území.

6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

Po preštudovaní strategického dokumentu a jeho príloh môžeme konštatovať, že pri samotnom hodnotení vplyvov na územia sústavy Natura 2000 je kľúčová časť C. Návrhová časť, ktorá popisuje v kap. C. 3.1. Návrh adaptačných opatrení pre obyvateľstvo a jednotlivé zložky životného prostredia. Adaptačné opatrenia sú podľa špecifikovaných cieľov dokumentu rozdelené do 10-tich kategórií. Príliš všeobecný charakter plánu neumožňuje presnú identifikáciu dotknutých území sústavy Natura 2000. Vo všeobecnosti sa dá povedať, že vplyv strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 je „nevyhodnotiteľný“. Avšak môžeme poukázať na možné negatívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 pri niektorých navrhovaných adaptačných opatreniach a potrebu ich zhodnotenia vo fáze projektovej prípravy konkrétnych projektov a tiež môžeme pri viacerých aktivitách vylúčiť možné ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Mnohé z opatrení majú len organizačný charakter bez záberu nového územia, resp. zásahov do území sústavy Natura 2000 (napr. realizácia dispečingu sociálnych služieb, prezentácia adaptácií a úspešných konkrétnych opatrení a pod.). Pri opatreniach tohto typu uvádzame „0“ - žiadne vplyvy. Pri ostatných opatreniach / činnostiach uvádzame „0 / ?“ - tzn. žiadne alebo neurčité ovplyvnenie v závislosti od umiestnenia a technického prevedenia konkrétneho projektu (napr. rozvoj dopravnej infraštruktúry). Len výnimočne uvádzame „?“ - ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 sa vysoko pravdepodobne objaví, ale nevieme v akej miere (napr. opatrenia na podpora obnovy biodiverzity v chránených územiach). Aktivity, pri ktorých sa očakáva ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 sú zvýraznené a podčiarknuté. V nasledujúcej tabuľke je prehľadný zoznam cieľov strategického dokumentu a navrhovaných opatrení, vyhodnotenie ich možných vplyvov na územia sústavy Natura 2000 a zdôvodnenie hodnotenia.

Adaptačné opatrenia navrhované v strategickom dokumente a ich predpokladané vplyvy na územia sústavy Natura 2000:

Oblasť	Adaptačné opatrenia	Aktivity	Vplyvy	Zdôvodnenie
Obyvateľstvo a zdravie	Posilňovať krízové riadenie.	- <u>vypracovanie plánu pre prípad dlhodobého sucha,</u> - <u>vypracovanie plánu pre výskyt extrémne vysokej teploty (vlny horúčavy),</u> - <u>vypracovanie plánu pre zvláštnu povodeň,</u> - zabezpečiť rozvoj systému varovania a vyznamenania (prenos z analogického signálu)	0 / ?	Opatrenie má plánovací charakter a nie je možné vylúčiť ani potvrdiť ako ovplyvnia vypracované plány územia sústavy Natura 2000. Protipovodňový plán pravdepodobne bude obsahovať aj opatrenia, ktoré budú mať charakter záberu / zásahu do území sústavy Natura 2000.
	Posilňovať sociálne služby.	- realizovať dispečing sociálnych služieb, zvýšenie kapacít poskytovateľov sociálnych služieb, - realizovať sektorálny rozvojový dokument (tzv. komunitný plán) definujúci súčasný stav a následné opatrenia na zvyšovanie kapacít a kvality sociálnych služieb v meste. Komunitný plán	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti s plošným záberom. Ide o opatrenie zamerané na sociálne služby.

		bude slúžiť aj pre koordináciu aktivít medzi jednotlivými poskytovateľmi sociálnych služieb v území.		
	Informačné kampane.	- vytvorenie komunikačnej stratégie pre zvyšovanie povedomia a informovanosti verejnosti o problematike zmeny klímy, - publicita a mediálny ohlas, - prezentácia adaptácií a úspešných konkrétnych opatrení v zmysle informácie kľúčových rizík klimatickej zmeny.	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti s plošným záberom.
Horninové prostredie	Podpora adaptácie v oblasti horninového prostredia.	- zabezpečenie inžinierskogeologického prieskumu a monitorovanie havarijných lokalít, - <u>sanácia a počasnačné monitorovanie,</u> - odborný geologický dohľad nad sanačnými prácami, - urýchlená analýza stavu pri vzniku havarijných zosuvov, - zabezpečenie informačných tokov pri vzniku havarijných zosuvov, - spoluprácu s odborníkmi zo Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra, - spoluprácu s orgánmi civilnej ochrany a krízového riadenia.	0 / ?	Sanácia horninového prostredia je všeobecný pojem, ktorý môže zahŕňať aktivity s charakterom záberu / zásahu do území sústavy Natura 2000 a preto nie je možné vyhodnotiť ako toto opatrenie ovplyvní územia sústavy Natura 2000.
Prírodné prostredie a biodiverzita	Zabezpečenie vody pre prírodu, biodiverzitu a krajinu.	<u>Prejavuje sa predovšetkým zadržaním zrážkových vôd v krajine, môže ovplyvniť strety kulminácií z čiastkových povodí a predĺžiť dobu odtoku vody v povodí. Z hľadiska biodiverzity sú adaptačné opatrenie zamerané na zabezpečenie vodného režimu pre biotopy viazané na hydrologický režim (vodné biotopy, rašeliniská, mokrade, vlhké lúky), spomalenie povrchového odtoku a prevedenie jeho podstatnej časti na podzemný odtok, prípadne vytvorením nových retenčných priestorov v krajine nádrže, rašeliniská.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať v závislosti od lokalizácie negatívny (napr. záber/poškodenie biotopov európskeho významu pri budovaní vodozadržných opatrení) aj pozitívny vplyv (napr. zlepšenie hydrologických pomerov pri mokradových biotopoch) na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti.
	Ochrana a adaptácia biodiverzity v poľnohospodárskej krajine.	- <u>ochranné opatrenia (vylúčenie hnojenia a chemických prípravkov v okolí mokradí, integrovaná ochrana pred škodcami), ale aj priama podpora využívania biotopov trávín,</u> - <u>podpora ekotónových (prechodových) biotopov na ornej pôde, ktoré môžu mať veľmi pozitívny vplyv najmä v nížinných a kotlinových oblastiach,</u> - <u>podporovať udržateľné obhospodarovanie lúčnych</u>	?	Opatrenie s vysokou pravdepodobnosťou bude mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy

		<u>biotopov a pasienkov v spojení s podporou chovu oviec a kôz v podhorských a horských oblastiach PSK.</u>		Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti.
	Podpora revitalizácie ekosystémov a prírodného vývoja biotopov využitím územného plánovania a pozemkových úprav.	<u>- zahrnúť ochranu biodiverzity, kompenzáciu biodiverzity a ekologickú obnovu krajiny do návrhov ÚSES, generelov zelene, ÚPD obcí a miest, Dokumentu starostlivosti o dreviny, podpora realizácie ÚSES s dôrazom na zabezpečenie zachovania a obnovy ekologických koridorov,</u> <u>- zlepšenie procesov komplexných pozemkových úprav (ďalej KoPÚ) tak, aby viacej podporovali ekosystémové služby v krajine (napr. ponechanie zatrávnených poľných ciest, viacej biotechnických prvkov s kvalitnými parametrami),</u> <u>- podpora informovanosti a poradenstva o prínosoch krajinotvorných a adaptačných opatrení.</u>	?	Opatrenie s vysokou pravdepodobnosťou bude mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy. Presný rozsah vplyvov závisí od konkrétneho projektu a jeho lokalizácie. Pri vypracúvaní dokumentácií ÚSES je potrebné zohľadňovať aj polohu území sústavy Natura 2000 a domovské okrsky ich predmetov ochrany.
	Systémové riešenie odstraňovania a manažment šírenia nepôvodných invázných druhov.	<u>Obsahom sú rôzne opatrenia zamerané na potlačanie šírenia invázných druhov: priama likvidácia, podporné schémy pre vlastníkov pozemkov a užívateľov na súkromných pozemkoch.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Predpokladá sa prevažne pozitívny vplyv, ale je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov. Odstraňovanie invázných drevín na niektorých lokalitách treba realizovať na základe odborných konzultácií aby nedošlo k ohrozeniu predmetov ochrany (CHVÚ, hniezdiská a pod.).
Lesné hospodárstvo	Úprava drevinového zloženia lesných porastov s cieľom zvyšovania ich stability a odolnosti voči suchu a znižovania zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi.	<u>- pestovať priestorovo a druhovo porasty s čo najväčším využitím prírodných procesov, pestreí drevinovej skladby, prirodzenej obnovy a variability pestovateľských postupov, uprednostňovať alebo v určitej miere zaisťovať prirodzenú obnovu lesa (min. 20% plochy),</u> <u>- minimalizovať technické odvodnenie lesných pozemkov uprednostňovaním prirodzených alebo prírode blízkych postupov (prirodzená obnova lesa, využitie melioračných, pionierskych a prípravných drevín, tvorba bezodtokových alebo regulovaných tóní alebo drobných nádrží) s cieľom zvýšiť retenčnú schopnosť lesov,</u>	?	Opatrenie s vysokou pravdepodobnosťou bude mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Predpokladá sa prevažne pozitívny vplyv, ale je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti. Všetky technické zásahy do lesného prostredia

		<u>- revidovať opatrenia lesotechnických meliorácií a ohradení bystrín. Uplatňovanie princípov integrovanej ochrany lesov proti kalamitným a inváznym druhom škodcov,</u> <u>- obmedzenie smreka v 3. a 4. lvs znamená postupné obmedzenie smrekových monokultúr, či dominantných zmesí v uvedených lvs. Do budúca je vhodné v 3. lvs smrek nahradit' inou vhodnou hospodárskou drevinou, v 4. lvs zaviesť pestovanie smreka v prímеси jednotlivo alebo v malých skupinách. Technické parametre vychádzajú z podmienok stanovišťa a ekologickej charakteristiky smreka.</u> <u>- rozrušenie zhutnených povrchov lesných a iných ciest, revitalizácia zhutnených plôch vo všeobecnosti.</u>		môžu mať rušivé vplyvy na vtáctvo ale aj iné skupiny živočíchov, tiež môže dôjsť k narušeniu lesných biotopov.
	Podpora zalesňovania poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov, predovšetkým degradovaných plôch s nízkou biodiverzitou	<u>- riešenie zalesňovania uvedených plôch, ktoré v súčasnosti majú charakter lesa alebo krovín nie jednoznačný. Ich prevod na lesnú pôdu naráža na skutočnosť, že tieto plochy majú prísnu ochranu v zmysle ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny (ochrana drevín),</u> <u>- zavádzanie a podpora fungovania agro-lesníckych systémov – osobitne na „bielych plochách“, ďalej na plochách ornej pôdy poškodených eróziou, zosuvmi a záplavami.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti. Opatrenia zamerané na obnovu degradovanej poľnohospodárskej pôdy sú vo všeobecnosti prospešné, ale pri zmene nelesných plôch na lesné plochy je vždy riziko negatívneho ovplyvnenia viacerých druhov, ktoré sú predmetmi ochrany v územiach sústavy Natura 2000 (napr. z dôvodu straty lovných biotopov, významnej zmeny druhového zloženia na veľkých plochách a pod.), ktorým sa treba zaoberať na úrovni konkrétneho projektu.
Vodné hospodárstvo	Zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny s dôrazom na ekosystémovo založenú adaptáciu.	<u>- obnova záplavových území a mokradí, podpora prírodných opatrení na zadržiavanie vody, v obdobiach výdatných alebo nadmerných zrážok na využitie v obdobiach nedostatku,</u> <u>- udržiavať a tam, kde je to možné obnovovať mokrade a záplavové územia, vytvárať podmienky na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér na vodných tokoch, podporovať biodiverzitu.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov. Opatrenia na zvýšenie retencie vody v krajine sú vo

		<u>- zabezpečiť vhodné spôsoby využívania územia tam, kde hrozí zvýšené riziko erózie a vzniku povodní, uplatňovať správne poľnohospodárske postupy - obrábanie pôdy, oševné postupy, na exponovaných lokalitách zabezpečiť trvalý vegetačný kryt, budovanie zasakovacích lesných pásov a iných prvkov zelenej infraštruktúry.</u> - obmedziť vytváranie nepriepustných plôch, preferovať možnosti vsakovania a zachytávanie dažďových vôd a ich využívanie na úžitkové účely, - podporovať a zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.		všeobecnosti prospešné, prispievajú k stabilite ekosystémov, ale v prípade budovania technických diel je vždy riziko negatívneho zásahu do územia, ktorým sa treba zaoberať na úrovni konkrétneho projektu.
	Protipovodňová ochrana na zvýšenie bezpečnosti obyvateľstva, kritickej infraštruktúry a krajiny	- organizačné a protipovodňové opatrenia: príprava povodňových plánov, povodňové prehliadky, rozvíjanie varovného systému, zaistovanie povodňových rezerv, zamedzenie výstavby v inundácii, vymedzenie záplavových území, opatrenia v územných plánoch, zabezpečenie aktuálnych informácií, povodňové prehliadky, <u>- revízie a náprava súčasného stavu: opatrenia na zvýšenie prietokovej kapacity vodného toku.</u> - opatrenia na záhradkárske osadách, opatrenia na zatrubnených (zakrytých) vodných tokoch, riešenie miest obmedzujúcich odtokové pomery, <u>- technické protipovodňové opatrenia: výstavba vodohospodárskych objektov na určitý stupeň ochrany – úpravy tokov, úprava smerových pomerov a prítokov, budovanie haťových zdrží, budovanie suchých poldrov, budovanie ochranných stien a ochranných hrádzí, ohradzovanie, odvodňovacie kanály, čerpacie stanice vnútorných vôd a poldrov, priečne objekty na vodnom toku (prah, stupeň, prehrádzka), revitalizácia v extraviláne, revitalizácia v intraviláne.</u> <u>- prírode blízke protipovodňové, protierózne a vodozádržné opatrenia na vodných tokoch: pozdĺžne vegetačné spevnenie brehov vodných tokov, udržiavanie a rozširovanie vegetácie vodných tokov – stabilizácia brehov tokov, zlepšenie kvality vody v toku, spomalenie prietoku a vytváranie priaznivých podmienok pre život živočíchov, vytváranie umelých nádrží, meandrov, budovanie poldrov.</u> <u>- protierózne opatrenie – protierózne oševné postupy, pásové</u>	?	Opatrenie s vysokou pravdepodobnosťou bude mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov. Protipovodňové opatrenia môžu predstavovať značné riziko pre riečne ekosystémy a preto treba pri všetkých zásahoch do vodných tokov dôkladne vyhodnotiť vplyvy na územia sústavy Natura 2000.

		<u>striedania plodín, zmeny veľkosti a tvarov pozemkov, obhospodarovanie pozemkov bez orby, vrstevnicové obhospodarovanie pozemkov, využívanie ochranných plodín a mulčovanie, protierózne prielohy, medze a hrádzky,</u> - opatrenia zabezpečujúce spätnú väzbu. Evidenčné a dokumentačné práce po povodni,		
	Stratégia Hospodárenie s vodou (sucho).	<u>- zvýšenie efektívnosti riadenia existujúcich vodných diel v nestacionárnych podmienkach,</u> <u>- zabezpečiť hospodárenie s vodnými zdrojmi v súlade s environmentálnou etikou založenou na bilancovaní zdrojov a potrieb vody, resp. účtovaní vody v povodí,</u> <u>- optimálne nastaviť ekologické prietoky tak, aby počas celého roka bol udržiavaný ekologický stav vodných tokov so zohľadnením kvalitatívnych a kvantitatívnych predpokladov vodného útvaru pri prideľovaní vody na rôzne využitie, s cieľom šetriť vodu a v mnohých prípadoch aj energiu a to prostredníctvom opatrení týkajúcich sa efektívnejšieho využívania vody.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy, nakoľko sa predpokladá zlepšenie hydrologických pomerov vplyvom racionalizácie využívania vodných zdrojov, ale regulácie vodných tokov môžu v závislosti od ich konkrétnej podoby priniesť aj negatívne ovplyvnenie niektorých vodných druhov a biotopov a preto je potrebné zaoberať sa vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov.
Poľnohospodárstvo	Opatrenie na zvýšenie retencie vody v pôde.	<u>- spomalenie povrchového odtoku a prevedenie jeho podstatnej časti na podzemný odtok, prípadne vytvorením nových retenčných priestorov v krajine,</u> <u>- pripravovať a uskutočňovať komplexné pozemkové úpravy na poľnohospodárskej pôde v povodiach tokov: spomalenie povrchového odtoku, protierózne opatrenia a opatrenia na zmiernovanie dopadov náhlych povodní,</u> <u>- podporiť udržateľné hospodárenie na poľnohospodárskych pozemkoch využitím vhodných agrotechnických postupov a spôsobov obrábania pôdy (striedanie plodín, vhodnou voľbou plodín s ohľadom na sklon pozemkov, orbou a výsevom po vrstevnici),</u> <u>- v koordinácii so systémom odvodnenia prípadne navrhnuť stavebno-technické riešenia (retenčné nádrže, na vodných tokoch, suché poldre, vsakovacie zariadenia i ďalšie opatrenia tzv. šedej infraštruktúry) v dotknutom území a na vodných tokoch.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy, nakoľko sa predpokladá zlepšenie hydrologických pomerov, ale retenčné opatrenia môžu v závislosti od ich konkrétnej podoby priniesť aj negatívne ovplyvnenie niektorých vodných druhov a biotopov a preto je potrebné zaoberať sa vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov.
	Minimalizovanie vodnej a veternej	<u>organizačné opatrenia:</u> <u>- protierózne rozmiestňovanie plodín (dobré pôdoochranné</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety

	erózie pôdy.	<u>účinky: lesy, TTP, trávne miešanky, bôbovité rastliny, stredné dobré účinky: viacročné krmoviny, jarné obilniny s podsevom ďateľovín, slabé účinky: rastliny s jarným výsevom, zemiaky sadené do riadkov, zlé pôdoochranné účinky: rastliny siate do širokých riadkov - kukurica siata, slnečnica ročná, tabak, cukrová a krmná repa,</u> <u>- veľkosť, tvar a polohové rozmiestnenie celkov a nových pozemkov: odporúčané je pôdne celky umiestňovať najdlhšou stranou rovnobežne s vrstevnicami, šírka pozemku v smere sklonu musí byť menšia alebo rovná prípustnej dĺžke neprerušeného odtoku vody po svahu,</u> <u>- protierózna organizácia pasenia: pri pasení je potrebné minimalizovať počet prechodov pasených zvierat medzi prístreškom a pastvinou, minimalizovať počet zvierat na jednotku plochy pastviny, napájačky rozmiestniť tak, aby zvieratá nechodili za vodou viac ako 300 -500 m a konštrukčne riešiť, aby sa v ich okolí pôda nerozbahňovala.</u> <u>agrotechnické opatrenia:</u> <u>- na ornej pôde: vrstevnicová agrotechnika - výsev plodiny prebieha v smere vrstevníc, orba a spracovanie pôdy v smere vrstevníc, pričom pôda sa obracia proti svahu, znižuje odnos pôdy na svahu so sklonom 2-7% o 40%, na svahu 7-12% o 30%, na svahu 12-18% o 10%,</u> <u>- pôdoochranná agrotechnika a mulčovanie: technológia výsevu do ochrannej plodiny, strnišťa, mulču alebo pozberových zvyškov, zvyšuje ochranný účinok plodín, ktorých siatie spadá do obdobia privalových dažďov alebo pokiaľ ide o plodiny širokoriadkové,</u> <u>- na trvalých trávnych porastoch: protierózna obnova porastu,</u> <u>- pri špeciálnych plodinách: protierózny smer výsadby, zatrávnenie medziríadkov, krátkodobé porasty v medziríadkoch, jamkovanie povrchu pôdy, mulčovanie.</u> <u>biologické opatrenia:</u> <u>- pásové striedanie plodín spočíva v striedaní plodín s nízkym protieróznym účinkom (zelenina, kukurica, slnečnica a jariny pred zapojením porastu) s pásmi plodín s vysokým</u>	ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti. Zmeny v spôsobe obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a uvedené protierózne opatrenia môžu mať značný vplyv na množstvo predmetov ochrany, predovšetkým na avifaunu (ovplyvnenie potravných biotopov a pod.). Viaceré opatrenia môžu predstavovať aj ich pozitívne ovplyvnenie (napr. obnova pastvy na vhodných lokalitách, výsadba vetrolamov a pod.), ale presné zhodnotenie akýchkoľvek vplyvov opatrení na územia sústavy Natura 2000 je viazané na konkrétny projekt s upresneným popisom technického riešenia a lokalizácie.
--	--------------	---	---

		<u>protieróznym účinkom (strukoviny, repka ozimná, oziminy, krmoviny, lúky). Nízky protierózny účinok niektorých plodín sa dá zvýšiť napr. výsevom do strniska, alebo priamo do trávneho porastu. Krmoviny a TTP sa zaraďujú medzi plodiny s najvyšším protieróznym vplyvom na pôdu. Antropogénne faktory vplývajúce na pôdu sú meniteľné a zvyšujú alebo znižujú jej ohrozenosť eróziou. Ochranný vplyv poľnohospodárskych plodín závisí od času a sejby plodín, dĺžky vegetačnej doby plodiny, zaradenia plodiny v oševnom postupe, hustoty vegetačného pokryvu, výberu plodín pre konkrétnu pôdu, použitie optimálnej agrotechniky,</u> <u>- ochranné zatravnovanie,</u> <u>- ochranné zalesňovanie.</u> <u>technické a biotechnické opatrenia:</u> <u>- terénne úpravy, terasovanie,</u> <u>- povrchové odvodnenie územia: záchytné pásy, zberné priekopy, zvodné priekopy, cestné priekopy, protierózne medze, protierózne prielohy, asanované strže, zatravnené údolnice,</u> <u>veterná erózia:</u> <u>- pásové striedanie plodín,</u> <u>- prirodzené (vegetačné) zábrany – vetrolamy.</u>		
Sídlné prostredie	Zvyšovanie retenčnej schopnosti územia mesta s dôrazom na ekosystémovo založenú adaptáciu, minimalizácia povrchového odtoku v území mesta.	Aktivity: <u>- zachovanie vodných plôch a obnova o prírode blízkych vodných plôch, vodných tokov, mokradí, jazierok, tóní, ochrana vodných a mokrad'ových ekosystémov,</u> - zvyšovanie podielu plôch s priepustným povrchom v sídlach, premena vhodných plôch s dosiaľ nepriepustným povrchom. Aktivity sú zamerané na zmenu nepriepustných plôch na plochy priepustné alebo polopriepustné, ktoré umožňujú zníženie absorpcie slnečného žiarenia a následne uvoľnia akumulované teplo v čase negatívnej energetickej bilancie. Plochy takto upravené umožňujú doplňovanie a udržiavanie pôdnej vlhkosti a v čase zrážok sa zvýši vsakovanie vody, a tým aj doplňovanie podzemných vôd. Uvedené aktivity majú isté bariéry a možné negatívne dopady	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti. Hoci sa opatrenie týka urbánneho prostredia, môže ovplyvniť vodné toky, ktoré sú súčasťou ÚEV a ich predmety ochrany. Viaceré vodné toky sú chránené ako ÚEV aj v rámci intravilánov sídel, preto treba vyhodnocovať vplyvy na územia sústavy Natura 2000 na úrovni

		aplikácie: - priepustné povrchy nie je možné realizovať na pozemkoch s veľkým sklonom (na svahoch) alebo pri veľmi málo priepustnom podloží (il, skala), - pri výmene nepriepustných povrchov za priepustné je nutná výmena materiálov pod nimi (tzv. nosná vrstva), a to v prípade, keď nie je tento materiál dostatočne priepustný (nebezpečné vzdutie vody s následkom poškodenia povrchu), realizácii musí predchádzať geologický prieskum, - priepustnými povrchmi na parkovacích plochách môže dochádzať ku kontaminácii pôdy a vody znečisťujúcimi látkami z olejov a nečistôt z automobilov, - uprednostňovať realizáciu priepustných povrchov na nových spevnených plochách (zatravnňovacie dlaždice, štrkové trávniky, priepustná dlažba), - uprednostňovať realizáciu retenčných objektov na vhodných miestach (prielohy, vsakovacie ryhy, vegetačné vsakovacie pásy, poldre a retenčné nádrže), - uprednostňovať retenciu dažďovej vody s možnosťou jej priameho použitia, - zvyšovanie podielu plôch s priepustným povrchom v meste (premena vhodných plôch s dosiaľ nepriepustným povrchom), - zachovávať vodné plochy a obnovu prírody blízkyh vodných plôch (vodné toky, mokrade). Infiltračné systémy v rámci existujúcich a budúcich plôch mestskej zelene: - Modulárne pôdne bunky pre stromoradia, zavlažovacie vaky. Ochrana pred povodňami: - <u>dobudovať protipovodňovú ochranu mesta,</u> - analyzovať a podporiť úpravy a projekty na vytypovaných lokalitách, zabráňovať zastavovaniu plôch v záplavových územiach, - obmedziť vytváranie nepriepustných plôch v urbanizovanom priestore, - <u>zabezpečovať vhodné spôsoby využívania územia pri ktorom hrozí riziko erózie a vzniku povodne,</u> - <u>uplatňovať správne obrábanie pôdy, preferovať trvalý vegetačný kryt, budovanie pásov vsakovania,</u>	konkrétneho projektu.
--	--	---	-----------------------

		<u>- podpora prírodných opatrení na zadržiavanie vody v období výdatných dažďov na využitie v obdobiach sucha,</u> <u>- zmenšenie maximálneho prietoku povodne: výstavba nádrží, oprava a rekonštrukcia vodných stavieb,</u> <u>- vytváranie podmienok na eliminovanie povodňového rizika vo vzťahu k ohrozenej kritickej infraštruktúre.</u>		
	Hospodárenie s dažďovou vodou.	- vytvoriť koncepciu hospodárenia so zrážkovými vodami v spolupráci s príslušnými orgánmi verejnej správy, správcom kanalizačnej siete a sledovať efekty hospodárenia so zrážkovými vodami, - podporiť legislatívne zmeny v prístupu k hospodáreniu so zrážkovými vodami, a to vrátane zváženia možnosti spoplatniť odvádzanie zrážkových vôd všetkým subjektom, čo povedie k pozitívnej motivácii a kompenzácií, - uplatňovať decentralizovaný spôsob odvodnenia v meste, - využitie „sivej“ vody, systém pre recykláciu použitej vody - sivej vody je využiteľný pre splachovanie toaliet prípadne pre zálievku v zeleni.	0	Nepredpokladá sa negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, týka sa urbánneho prostredia.
	Postupná a dlhodobá realizácia energetických úspor v oblasti verejných budov a bytového fondu.	- zabudovanie tepelne izolačných okien formou repasie alebo výmeny okien, utesnenia a izolácie ostenia, tepelná izolácia plášťov budov a strechy, inštalácia špeciálnych zasklení s premenlivou solárnou a spektrálnou priepustnosťou. - svetlé nátery striech a fasád, svetlé farby povrchov komunikácií. - fotovoltické panely a fotovoltické strešné krytiny umožňujú využitie pre vykurovanie ako aj dodávku energie, fototermitické panely, Trombeho stena. - presahy striech, balkóny, slnolamy, markízy, vonkajšie žalúzie, - zelená strecha extenzívna, vegetačný porast je po celej ploche strechy a tvoria ho druhy s nízkou mierou rastu a nízkymi nárokmi na údržbu. Vhodné sú viacročné suchomilné rastliny s nízkym rastom (sukulenty, trávy, byliny). Extenzívne strechy sa navrhujú na plochých alebo sklonitých strešných konštrukciách. Sú navrhované bez možnosti pochôdzky s prístupom len za účelom údržby, - zelená strecha intenzívna, s okrasnou funkciou. Porast prispieva k tepelnej stabilite budovy, znižuje tepelné straty a chráni nosnú konštrukciu. Strecha umožňuje akumulovať dažďovú vodu a následne uvoľňovať vlhkosť do prostredia, čím prispieva k	0	Nepredpokladá sa negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, týka sa urbánneho prostredia.

		zmenšenému prehrievanie vzduchu, - vertikálna zeleň, je umiestnená na kolmej stene, kde rastliny prosperujú s minimálnym množstvom substrátu. Zeleň je možné realizovať v exteriéri. Ochladzuje prehriate priestory, zvlhčuje a osviežuje vzduch a absorbuje hluk, - vypracovať analýzu možnosti adaptácie budov v meste, - s ohľadom na pamiatkovú ochranu a na typ zástavby uplatňovať vhodné adaptačné prvky (výmena alebo renovácia výplní stavebných otvorov, zateplenie obálky budov, inštalácia systémov aktívneho tienenia budov, systémy riadeného vetrania a nočného ochladzovania, zastrešenie parkovísk, zavedenie strešnej a vertikálnej zelene, inštalácia systémov využitia dažďovej vody, inštalácia systémov využitia „šedej“ vody), - implementovať európske smernice o energetickej náročnosti budov a energetickej efektívnosti, prispieť k naplneniu cieľov európskej stratégie 20-20-20, - vypracovať stratégiu udržateľnej výstavby a v stavebnom procese dôsledne vymáhať plnenie požiadaviek na energetickú náročnosť budov, - stanoviť požiadavky na úpravu povrchov v okolí stavieb tak, aby bolo umožnené vsakovanie alebo zadržovanie dažďových vôd v podobe blízkej prírody, - zachovať a zabezpečiť vsakovaciu schopnosť pozemku v predpísanom rozsahu plochy (stanoviť v percentách k existujúcej ploche pozemku), - v prípade nevhodného geologického podložia, keď nie je možné zrážkovú vodu vsakovať, vyžadovať zachytenie zrážkovej vody do opatrení technického rázu, - stanoviť záväzné požiadavky na úpravu povrchov s ohľadom na ich priepustnosť, odraz a akumuláciu schopnosť.		
	Opatrenia v oblasti urbanistického rozvoja a architektúry.	- parcelácia umožňujúca prevažujúci prístup zo severu a veľké presklenie a tým pasívne solárne zisky na juhu rodinných domov a radovej zástavby, - regulácia zamedzujúca tienenie stavieb navzájom zohľadňujúca tiež sklon terénu, čo umožní na všetkých domoch využitie fotovoltických panelov. - tvar budovy orientovať tak, aby bol čo najpriaznivejší pomer úžitkového objemu budovy voči ochladzovanému povrchu, - dispozícia riešená tak, aby nevykurované servisné priestory	0	Nepredpokladá sa negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, týka sa urbánneho prostredia.

		alebo priestory bez okien boli na severnej strane fasády a vykurované priestory s potrebou veľkých okien na juh. - geometria uličnej siete umožňujúca prirodzené prevetrávanie zastavaného územia - spojitá sieť ulíc nadväzujúca oboma smermi až do voľnej krajiny bez prerušenia.		
	Zakladať a revitalizovať vegetačné prvky a plochy v meste.	- <u>vypracovať analýzu lokalít v meste s deficitom vegetačných prvkov a vegetačných plôch, hlavne v území s rizikom vzniku tepelného ostrova mesta,</u> - <u>zabezpečiť fungujúcu koordináciu správcov zelenej, modrej a šedej infraštruktúry pre plánovanie a realizácie projektov a stavieb (už v etape zadávania projektovej dokumentácie),</u> - <u>zabezpečiť koordináciu mestských investícií do zelenej infraštruktúry,</u> - <u>koordinovať investičné zámery mesta pri združovaní sietí technickej infraštruktúry vo vybraných komunikáciách (výstavba kolektorov alebo multikanálov pre dátové siete, kde bude následne možná nová výsadba alebo obnova stromoradií),</u> - <u>zabezpečiť kvalitné podklady pri spracovaní plánov starostlivosti, aktualizovaných pasportov, dendrologických prieskumov s ohľadom na predpokladané dopady klimatickej zmeny.</u>	0 / ?	Opatrenie môže ovplyvniť územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie a technického riešenia konkrétného projektu. Starostlivosť o mestskú zeleň sa môže týkať aj biotopov využívaných predmetmi ochrany priľahlých území sústavy Natura 2000. V mnohých prípadoch ide aj o plochy na okraji zastavaných území susediacich s cennými biotopmi, prípadne aj s ÚEV a CHVÚ.
	Zabezpečiť jednotný manažment starostlivosti o uličnú zeleň a stromoradia.	- základným realizačným krokom je iniciácia jednotnej koordinácie celkových rekonštrukcií ulíc mesta, - aktualizovať a zjednotiť zásady starostlivosti o uličnú zeleň na celom území mesta podľa nových poznatkov a požiadaviek dopadov klimatickej zmeny (zvyšovanie teploty, častejšie obdobia sucha), - pre zabezpečenie funkcie stromoradií vytipovať sortiment stromov, ktoré budú odolávať zvýšeným teplotám a zabezpečiť správny výber pre ich stanovišťa, - zaistiť prekoreniteľný priestor pre stromy v stromoradiach a na verejných priestranstvách pri zakladaní a rekonštrukcii sietí a ďalšej technickej infraštruktúry v uliciach mesta.	0	Nepredpokladá sa negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, týka sa urbánneho prostredia.
	Vytvoriť podmienky pre rozvoj prímestského a mestského poľnohospodárstva.	- <u>aktualizovať generel záhradkárskych osád,</u> - <u>podporovať zakladanie komunitných záhrad a dočasných komunitných záhrad s určením doby platnosti povolenia prevádzky,</u> - <u>podporiť komunitnú starostlivosť o vegetáciu (o prvky</u>	0 / ?	Opatrenie môže ovplyvniť územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie a technického riešenia konkrétného projektu. Viaceré záhradkárske osady

		<u>zelenej infraštruktúry) vo verejnom priestore,</u> - zahrnúť problematiku záhradkárskych osád a komunitných záhrad do ekologických výukových programov.		(zvlášť opustené a nevyužívané) sú využívané ako biotop avifauny a vo výnimočných prípadoch môže ísť aj o biotop využívaný predmetmi ochrany prírodných území sústavy Natura 2000.
	Posilňovať ekologickú stabilitu a regeneračnú schopnosť krajiny.	<u>- postupne dopĺňať chýbajúce časti ÚSES v územnom rozsahu daným platným územno-plánovacím dokumentom,</u> <u>- aktualizovať generely a koncepcie riešenia zelene, stanovujúci cieľové charakteristiky systému zelene z pohľadu rekreácie, biodiverzity a nakladania s dažďovou vodou,</u> <u>- aktualizovať pasport zelene, Dokument starostlivosti o dreviny, monitoring stavu a starostlivosti.</u>	0 / ?	Opatrenie môže ovplyvniť územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie a technického riešenia konkrétného projektu. Vo všeobecnosti sa očakávajú prevažne pozitívne vplyvy, súvisiace so zlepšením kvality zelených plôch a zvýšením ekologickej stability v sídlach a v ich blízkosti. Dokumenty starostlivosti o dreviny a generely zelene sa môžu týkať aj biotopov využívaných predmetmi ochrany prírodných území sústavy Natura 2000. V mnohých prípadoch ide aj o plochy na okraji zastavaných území susediacich s cennými biotopmi, prípadne aj s ÚEV a CHVÚ.
	Posilňovať sociálne služby.	- realizovať dispečing sociálnych služieb, zvýšenie kapacít poskytovateľov sociálnych služieb, - realizovať sektorálny rozvojový dokument (tzv. komunitný plán) definujúci súčasný stav a následné opatrenia na zvyšovanie kapacít a kvality sociálnych služieb v meste. Komunitný plán bude slúžiť aj pre koordináciu aktivít medzi jednotlivými poskytovateľmi sociálnych služieb v území.	0	Nepredpokladá sa negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti s plošným záberom.
	Posilňovať krízové riadenie.	- vypracovanie plánu pre prípad dlhodobého sucha, - vypracovanie plánu pre výskyt extrémne vysokej teploty (vlny horúčavy), - vypracovanie plánu pre zvláštnu povodeň, - zabezpečiť rozvoj systému varovania a vyrozumienia (prenos z analogického signálu na digitálny systém, včasné a efektívne informovanie obyvateľstva o hrozíacej alebo vzniknutej mimoriadnej situácii).	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, má plánovací charakter.
	Edukačné postupy pre ochranu zdravia obyvateľov z dôvodov	- vytvorenie komunikačnej stratégie pre zvyšovanie povedomia a informovanosti verejnosti o problematike zmeny klímy, - publicita a mediálny ohlas,	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti

	zmeny klímy.	- prezentácia adaptácií a úspešných konkrétnych opatrení v zmysle informácie kľúčových rizík klimatickej zmeny.		s plošným záberom.
Cestovný ruch	Analýza budúcnosti zimného cestovného ruchu.	Analýza s obsahom predikcie vývoja zmeny klímy a špecifických podmienok jednotlivých stredísk by mala byť základom pre nasmerovanie podpory zimného cestovného ruchu v PSK.	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, má plánovací charakter.
	Adaptačné opatrenia v mestskom cestovnom ruchu.	<u>Súbor riešení zahrnuje obecné riešenia na zlepšovanie komfortu pobytu v meste v dobe vln horúčav (tienenie, vodné prvky, pitné fontánky), úpravy budov a pozemkov aktívnych z hľadiska cestovného ruchu.</u>	0 / ?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Vo všeobecnosti sa neočakávajú negatívne vplyvy na územia sústavy Natura 2000, ide o opatrenie zamerané na mestské prostredie. Je však potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti.
Doprava	Zohľadniť pri projektovaní stavieb a dopravných konštrukcií dôsledky zmeny klímy.	- povodne a silné dažde - povodňami sú ohrozené hlavne piliere mostov a samotná konštrukcia vozovky v násype. Dimenzovanie mostných objektov nad úroveň storočnej vody. Zaistenie dostatočne kapacitného odvodu dažďových vôd aj so zohľadnením budúceho nárastu výskytu a intenzity extrémnych zrážok, - použitie stavebných materiálov odolných proti vysokým teplotám, ako aj proti mrazu a proti opakovaným zmenám teploty vzduchu, - <u>silný vietor - inštalácia protihlukových stien navrhnutých podľa požiadaviek STN EN 1794-12 takže budú vzdorovať tlaku vetra s charakteristickou hodnotou 1,22 kN/m2 (pre strednú oblasť steny).</u>	0/?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti. Inštalácia protihlukových stien má vplyv na viaceré predmety ochrany aj v závislosti od jej prevedenia.
	Optimalizácia teplôt v dopravných prostriedkoch.	Zmeny teplôt v dopravných prostriedkoch (hlavne verejnej dopravy) je treba riešiť s ohľadom na predpokladané teplotné zmeny a zvýšenú extremitu počasia z hľadiska zmien letných a zimných teplôt.	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti s plošným záberom.
	Podpora udržateľných foriem dopravy.	- vyvíjať aktivity pre doplnenie staníc pre hybridné autá a elektromobily, - informačná kampaň na podporu ekologických spôsobov pohonu motorových vozidiel, - podpora kombinovanej dopravy, mestskej hromadnej dopravy a úpravy cenovej politiky,	0/?	Opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000 a ich predmety ochrany v závislosti od lokalizácie. Pri navrhovaní trasovania cyklotrás bude potrebné spolupracovať so ŠOP SR, aby sa v čo najväčšej miere eliminovali

		<u>- zvýšenie prejazdnosti cestnej komunikácie a podpora cyklo dopravy výstavbou cyklotrás a sprievodnej infraštruktúry.</u>		možné negatívne vplyvy. Je potrebné sa zaoberať vplyvom na územia sústavy Natura 2000 na úrovni konkrétnych projektov v prípade, že sa budú realizovať v prekryve s ÚEV a CHVÚ, resp. v ich blízkosti.
Priemysel a energetika	Zaistenie bezpečnosti zdrojov a dodávok elektrickej energie a tepla.	- prispôsobenie súčasných bezpečnostných opatrení, hlavne krízových a havarijných plánov a systémov riadenia rizík v priemyslových zariadeniach pre prípady havárií v dôsledku extrémnych vetrov a ochrany pred povodňami, - zvýšenie efektivity využívania vodných zdrojov vo výrobných procesoch pomocou úsporného nakladania a recyklácie vody a využitia zrážkových vôd, - zabezpečenie schopnosti všetkých výrobných zariadení o inštalovanom výkone nad 30 MW poskytovať regulačné a rezervné výkony, - v teplárenstve stanoviť pre systémy zásobovania teplom s výkonom nad 10 MW krízové režimy umožňujúce prechod na havarijné zásobovanie v prípade obmedzenia dodávok primárnych palív.	0	Opatrenie nemá negatívny vplyv na žiadne územia sústavy Natura 2000, nemá charakter stavby ani inej činnosti s plošným záberom.

Vysvetlivky:

0 - nepredpokladá sa žiadne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000,

0 / ? - opatrenie môže mať vplyv na územia sústavy Natura 2000, ale nemusí mať žiadne v závislosti od umiestnenia konkrétnej činnosti,

? - nevyhodnotiteľný vplyv – ovplyvnenie území sústavy Natura 2000 je vysoko pravdepodobné, ale nie je možné ho bližšie špecifikovať z dôvodu absencie údajov o lokalizácii a technickom prevedení aktivít.

6.1. Identifikácia dotknutých predmetov ochrany

Žiadnu z aktivít nie je možné v súčasnosti lokalizovať a identifikovať konkrétne dotknuté územia sústavy Natura 2000, preto nie je možné identifikovať ani jednotlivé dotknuté predmety ochrany. Identifikáciu dotknutých predmetov ochrany bude nutné vykonať na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení. Primerané posúdenie konkrétnych projektov / činností bude potrebné vypracovať pri všetkých projektoch priamo zasahujúcich do území sústavy Natura 2000, pri projektoch lokalizovaných v tesnej blízkosti týchto území, kde nie je možné jednoznačne vylúčiť ich ovplyvnenie a tiež pri projektoch zasahujúcich do migračných koridorov druhov európskeho významu.

Predchádzajúca kapitola poukázala na fakt, že pri viacerých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente sa dá očakávať negatívny, ale aj pozitívny vplyv na územia sústavy Natura 2000. Navrhované aktivity v princípe podporujú revitalizáciu a trvalo udržateľný rozvoj územia, takže vo väčšine prípadov očakávame predovšetkým pozitívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Avšak akýkoľvek vplyv na územia Natura 2000 bude možné presne definovať až po upresnení lokalizácie a technického riešenia na úrovni konkrétneho projektu.

6.2. Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany (predovšetkým významnosti identifikovaných vplyvov na dotknuté predmety ochrany ako významný negatívny vplyv, mierne negatívny vplyv, žiadny vplyv, významný pozitívny vplyv, mierne pozitívny vplyv, pre plány a programy aj nevyhodnotiteľný vplyv)

Z všeobecného hodnotenia vplyvov v kap. 6. Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000, kde boli tabuľkovou formou vyhodnotené potenciálne vplyvy jednotlivých aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vyplýva, že žiadnu z aktivít nie je možné v súčasnosti lokalizovať. Z toho vyplýva, že vplyvy strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 a tiež ich predmety a ciele ochrany sú **nevyhodnotiteľné** a bude nutné vykonať primerané posúdenie na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení.

Predchádzajúca kapitola poukázala na fakt, že pri viacerých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente sa dá očakávať negatívny, ale aj pozitívny vplyv na územia sústavy Natura 2000, čo bude možné presne definovať až na úrovni konkrétnych projektov.

6.3. Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov (kumulatívne účinky spolu s účinkami realizovaných a pripravovaných plánov, programov a projektov)

Vzhľadom k tomu, že nie je možné vyhodnotiť vplyvy na konkrétne územia kvôli všeobecnému charakteru hodnoteného strategického dokumentu, nie je možné vyhodnotiť ani kumulatívne vplyvy. Je veľmi pravdepodobné, že ak budú viaceré opatrenia aplikované v rovnakom priestore alebo v tesnej blízkosti, ich vplyv na územia sústavy Natura 2000 sa bude kumulovať (napr. kumulatívny vplyv opatrení z oblasti lesného hospodárstva s opatrenia z oblasti poľnohospodárstva a pod.). Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov bude preto predmetom ďalšieho spodrobnenia v prípade jednotlivých aktivít / projektov.

Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov s inými projektami a činnosťami, ktoré nesúvisia s hodnoteným strategickým dokumentom musí byť predmetom posudzovania v prípade konkrétnych projektov.

7. Vyhodnotenie vplyvov plánu, programu alebo projektu na integritu území sústavy Natura 2000

Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu vyplynulo, že vplyvy strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 a tiež na ich predmety a ciele ochrany sú **nevyhodnotiteľné** a bude nutné vykonať primerané posúdenie na úrovni konkrétnych projektov a činností, kde budú doplnené informácie o lokalizácii a technickom riešení v prípade všetkých projektov, kde nebude možné jednoznačne vylúčiť ovplyvnenie území sústavy Natura 2000. Preto nie je možné vyhodnotiť ani vplyvy strategického dokumentu na integritu území sústavy Natura 2000.

Zároveň nie je možné v tejto fáze vylúčiť možnosť negatívneho ovplyvnenia integrity území sústavy Natura 2000, nakoľko niektoré z aktivít vyplývajúcich s hodnoteného strategického dokumentu môžu v prípade nevhodnej lokalizácie predstavovať negatívne ovplyvnenie integrity území sústavy Natura 2000.

8. Návrh zmierňujúcich opatrení

Obsahom hodnoteného strategického dokumentu je návrh adaptácie na zmeny klímy. Aktivity vyplývajúce z hodnoteného strategického dokumentu predstavujú samotné opatrenia na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy a preto budú mať v mnohých prípadoch pozitívny vplyv aj na územia sústavy Natura 2000.

Pri návrhu opatrení vo fáze projektovej prípravy konkrétnych projektov / činností je potrebné sa zamerať hlavne na ich zmierňujúci vplyv na konkrétne predmety ochrany dotknutých územiach Natura 2000. V tejto fáze hodnotenia vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000 majú navrhované opatrenia všeobecný charakter a odkazujú na potrebu ďalšieho hodnotenia konkrétnych projektov počas ich prípravy:

- V prípade zásahov do území sústavy Natura 2000 bude potrebné spolupracovať v koordinácii so ŠOP SR a vykonať primerané posúdenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán.
- Realizovať primerané posúdenie vplyvu plánu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán v prípade zasahovania do domovských okrskov predmetov ochrany CHVÚ a ÚEV a vyhodnotiť zábery potravných biotopov a ovplyvnenie potravných a migračných podmienok.
- Pri zásahoch do vodných tokov, ktoré sú súčasťou ÚEV alebo ich časť je súčasťou ÚEV a predmety ochrany sú priamo závislé od tohto vodného toku, odporúčame vykonať primerané posúdenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny projekt / plán bez ohľadu na vzdialenosť od hranice od ÚEV, hlavne ak má opatrenie charakter bariéry alebo predstavuje riziko havárie.
- Pri realizácii opatrení ovplyvňujúcich hydrologické pomery (protipovodňové opatrenia, budovanie vodných zdrojov, meliorácie a pod.) detailne a odborne zhodnotiť a štúdiami

podložiť ovplyvnenie hydrologických pomerov v najbližšie sa nachádzajúcich územiach sústavy Natura 2000.

- Pri realizácii líniových opatrení a iných opatrení vytvárajúcich bariéry v krajine (protihlukové steny, retenčné prvky a pod.) posúdiť vplyv na migráciu predmetov ochrany medzi jednotlivými územiami sústavy Natura 2000.
- V blízkosti území sústavy Natura 2000 navrhovať zmeny v poľnohospodárskych postupoch po konzultáciách s odborníkmi na predmety ochrany vyskytujúce sa na ich území aby sa predišlo nevhodne zvoleným agrotechnickým postupom a pestovaniu plodín, ktoré by mohli predstavovať zhoršenie podmienok pre dotknuté druhy.
- Pri podpore tradičného obhospodarovania agrárnej krajiny (pasenie, kosenie) v územiach sústavy Natura 2000 a v ich susedstve postupovať na základe konzultácií so ŠOP SR, resp. príslušným orgánom ochrany prírody.
- Likvidáciu invázy drevín v územiach sústavy Natura 2000 a v ich blízkosti vykonávať výlučne v mimohniezdnom období.
- Pri opatreniach z oblasti lesného hospodárstva, ktoré budú zasahovať do ÚEV a CHVÚ vypracovať primerané posúdenie vplyvu na dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre konkrétny program starostlivosti o les (PSL)

9. Záver

Z hodnotenia vplyvov strategického dokumentu „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“ na dotknuté územia sústavy Natura 2000 vyplynulo, že vplyvy na územia sústavy Natura 2000 vrátane kumulatívnych vplyvov, vplyvov na ich predmety ochrany a ciele ochrany a vplyvy na ich integritu sú nevyhodnotiteľné z dôvodu absencie akýchkoľvek údajov o lokalizácii konkrétnych aktivít a ich technickom riešení. Na základe podrobnosti a informácií uvedených v hodnotenom strategickom dokumente nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť negatívne ovplyvnenie území sústavy Natura 2000.

Hodnotenie poukázalo na potrebu ďalšieho hodnotenia, resp. na nulové vplyvy pri jednotlivých aktivitách navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente a tiež navrhuje všeobecné opatrenia na zmiernenie a predchádzanie negatívnych vplyvov. V prípade identifikácie území sústavy Natura 2000 dotknutých realizáciou opatrení / aktivít navrhovaných v hodnotenom strategickom dokumente vo fáze prípravy konkrétnych projektov bude potrebné tieto vplyvy vyhodnotiť v samostatnom posúdení. Všetky budúce aktivity vyplývajúce z naplňovania cieľov a opatrení tohto strategického dokumentu by v prípade umiestnenia v územiach sústavy Natura 2000 alebo v ich blízkosti mali byť po upresnení ich parametrov, lokalizácie a rozsahu prekonzultované a odsúhlasené Štátnou ochranou prírody SR.

Vzhľadom k týmto zisteniam nie je v tejto fáze potrebné žiadne z navrhovaných opatrení / aktivít popisované v strategickom dokumente vylúčiť z dôvodu prítomnosti významného negatívneho vplyvu. Na základe hodnotenia strategického dokumentu ako celku, hodnotenia jeho cieľov a opatrení **nebol identifikovaný významný negatívny vplyv na územia sústavy Natura 2000.**

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Juraj Nechaj

autorizovaná osoba podľa § 28a zák. NR SR č. 543/2002 Z. z., o ochrane prírody a krajiny,
v znení neskorších predpisov číslo osvedčenia: 03/2022 (platnosť do 21.04.2027)

10. Použité zdroje údajov

- „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“, EKOJET, s.r.o., 03/2022,
- Správa o hodnotení strategického dokumentu: „Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja“ - KONCEPT, EKOJET, s.r.o., 06/2023.

Legislatívne dokumenty a schválené metodiky:

- Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000, SAŽP, 2023,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Starostlivosť o územia Natura 2000 (Ustanovenia článku 6 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Vyhlasovacie predpisy území sústavy NATURA 2000,
- Hodnotenie plánov a projektov významne ovplyvňujúcich lokality sústavy Natura 2000 (Metodická príručka k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín), MŽP SR 2002,
- Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, MŽP SR, 08/2021.

Použitá literatúra a internetové zdroje:

- Komplexný monitorovací systém ŠOP SR (<http://www.biomonitoring.sk/>),
- Mapový portál <http://maps.sopsr.sk/>,
- Natura 2000 – Sústava chránených území členských krajín EÚ, <http://www.sopsr.sk/natura/>,
- <https://natura2000.eea.europa.eu/>